

Изх.№ **2447 / 28.10.2003 г.**

**ДО
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

Относно: проектозакона за държавния бюджет за 2004 г. и промените в данъчните закони

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

От представения ни проектозакон за държавния бюджет за 2004 г. могат да се направят няколко извода:

1. По някои бюджетни пропорции:

1.1. С проектобюджета за 2004 г. се нарушава тенденцията от последните години за постепенно намаляване на преразпределението на БВП чрез държавния бюджет. Това проличава от следната таблица:

(в % от БВП)

	2001	2002	2003	2004
Приходи	39,8	38,7	37,9	38,2
Разходи	40,4	39,4	38,6	39,0

1.2. Тези преразпределителни процеси се засилват още повече в края на всяка бюджетна година, когато преизпълнението на държавния бюджет се разпределя по усмотрение на правителството без решение на Народното събрание.

1.3. В сравнение с 2003 г. относителното намаление на преките данъци на практика се компенсира от увеличението на държавните такси, което се вижда от следната таблица:

(в % от БВП)

	2001	2002	2003	2004
Преки данъци	17,5	15,8	16,2	16,0
Такси	2,1	2,4	1,7	1,9

Тук няма да коментираме протичащия успоредно процес на увеличение на косвените данъци в много по-голям размер, както и

хроничното нарастване на общинските такси, което с финансовата децентрализация на общините ще придобие неконтролируем характер.
(в % от БВП)

	2001	2002	2003	2004
Косвени данъци	12,6	13,0	13,1	13,9

1.4. Наред със закъснените реформи в здравеопазването и образованието продължава процесът на въвеждане на все нови и нови регулативни режими за бизнеса, което не позволява съществено ограничаване на разходите за държавната администрация. В резултат на това разходите за издръжка на бюджетния сектор през 2004 г. нарастват спрямо 2003 г. с 1% от БВП:

(в % от БВП)

	2001	2002	2003	2004
Заплати	4,0	4,3	4,1	4,3
Осигурителни вноски	1,5	1,5	1,4	1,6
Издръжка	6,7	6,8	5,6	6,2
Общо за тези три елемента	12,2	12,6	11,1	12,1

2. По данъчната политика:

2.1. Приветстваме редица данъчни промени, като:

- отпада неравнопоставеността по ЗДДС на чуждестранните и българските доставчици за поръчки на МО и МВР;
- освобождава се от данък превозът на работниците;
- списъкът на общините с висока безработица се актуализира ежегодно;
- облагането на застрахователните премии се поставя на по-справедлива основа;
- намалението макар и на ограничен брой патентни данъци и преместването на някои общини в по-благоприятни групи.

2.2. Наред с това отказът от обявеното в данъчната стратегия намаление на корпоративния данък ерозира доверието на българските и чуждестранните инвеститори в политиката на правителството. Извършените от бизнеса инвестиции през 2003 г. са планирани при възвръщаемост, изчислена на основата на корпоративен данък от 20% през 2004 г. и 15% през 2005 г. и след нея, както бе обявено в данъчната стратегия за 2003-2005 г. Сега се обявява корпоративен данък от 22% през 2004 г. и 20% през 2005 и 2006 г. При подобно неспазване на декларираните намерения никой няма да повярва и на ставките за 2005 и 2006 г.

2.3. Подобно отстъпление от обявените намерения има и в скалата за облагане доходите на физическите лица. При очакваното номинално увеличение на тези доходи и при макар и ниската инфлация запазването на тази скала означава нарастване на данъчното им натоварване.

2.4. В пълно противоречие с обявената от правителството политика за насърчаване повишаването на квалификацията на работниците и служителите е промяната в ЗКПО, предвиждаща облагане с данък на извършените разходи за обучение на лицата, работещи по трудови

правоотношения, ако те се намират в отпуск през по-голямата част от периода на обучение. Работодателят няма как да оформи отсъствието на тези лица освен като отпуск за обучение. В противен случай те ще бъдат самоотлъчили се. Едва след две години средствата, изразходвани за квалификация, се признават за разход на работодателя. Това ще отблъсне работодателите да извършват подобни разходи.

Необходимо е да подчертаем, че приемаме тази мярка в ЗКПО само за лицата без трудово правоотношение, тъй като при тях се прикрива спонсорство.

2.5. Не е изпълнен и друг ангажимент, поет писмено от министъра на финансите пред БСК, КНСБ и КТ "Подкрепа" – съкращаването на срока за възстановяване на ДДС от 45 на 30 дни. Нещо повече, зачестяват случаите на отказ за възстановяване, дори когато данъкът е внесен по ДДС-сметка. С това се обезсмисля въвеждането на тази сметка и държавата продължава да санкционира коректните данъкоплатци заради своята безпомощност да се справи с нарушителите.

2.6. Заедно с увеличението на акциза на горивата, включващ вече пътната и екотаксата, се предвижда заменяне на пътния данък с винетна система. По първоначалните прогнози цената на винетките ще превиши досегашния пътен данък. Всичко това води до нарастване на транспортните разходи за бизнеса.

3. По осигурителната политика:

3.1. Приветстваме отпадането на заплащането на първите три дни болнични от работодателя, защото държавата се оказва безпомощна да преустанови масовите документни измами.

3.2. Продължава обаче заплащането на осигурителни вноски върху обезщетенията за временна неработоспособност и за бременност и раждане, въпреки че това противоречи на разпоредбата на КСО, предвиждаща осигурителни вноски да се правят само върху възнаграждения и доходи от трудова дейност.

3.3. Държавата продължава да не финансира правото на ранно пенсиониране на кадровите военнослужещи, служителите на МВР и др. Правото за пенсиониране след 25 г. стаж изисква 59% вноски за фонд "Пенсии", а след 15 г. стаж – 74% вноски. Вместо това държавният бюджет внася 32% осигурителна вноска. За държавния бюджет е безразлично дали ще прави по-големи осигурителни вноски или ще финансира дефицита на ДОО. След съкращенията в армията и намаляването на общата сума на осигурителните вноски за посочените лица пенсиите им ще се изплащат за сметка на пенсиите на останалите работници и служители.

3.4. Считаме за крайно неправилно размерите на отделните плащания да се определят субективно всяка година при разработването на бюджета на ДОО. Предлагаме приемане на автоматично действащ законен механизъм за определяне на размерите на:

- максималния осигурителен доход;
- максималния размер на пенсиите (предлагаме максималният осигурителен доход да се умножава със съотношението между средната пенсия и средния осигурителен доход);
- обезщетенията за отглеждане на малко дете;
- минималния и максималния размер на обезщетенията за безработица и др.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
(Божидар Данев)

